

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
فصل اول: مفاهیم، ویژگی‌ها، پیشینه و انواع قراردادهای الکترونیکی	۱۳
مبحث اول: مفاهیم و پیشینه ویژگی‌ها و انواع قراردادهای الکترونیکی.....	۱۳
گفتار اول: مفاهیم و تعاریف.....	۱۳
بند اول: مفهوم قرارداد.....	۱۳
بند دوم: مفهوم تجارت الکترونیکی.....	۱۷
بند سوم: مفهوم قرارداد الکترونیکی.....	۱۸
بند چهارم: ماهیت فقهی و حقوقی قراردادهای الکترونیکی غائبین.....	۲۱
بند پنجم: امضای الکترونیکی.....	۲۴
گفتار دوم: پیشینه و شیوه‌های انعقاد قراردادها توسط واسطه‌های الکترونیکی.....	۲۵
بند اول: پیشینه‌ی انعقاد قراردادهای الکترونیکی.....	۲۵
بند دوم: شیوه‌های انعقاد قراردادهای الکترونیکی با تلفن، تلگراف و نمابر(فاکس).....	۳۰
بند سوم: پیدایش رایانه و دنیای اینترنت.....	۳۱
بند چهارم: شیوه‌های رایج انعقاد قراردادهای الکترونیکی توسط اینترنت.....	۳۴
بند پنجم: ویژگی قراردادهای الکترونیکی.....	۴۱
بند ششم: انواع قراردادهای الکترونیکی.....	۴۸
مبحث دوم: مبانی مشروعیت قراردادهای الکترونیکی.....	۵۱
بند اول: قرآن.....	۵۲
بند دوم: سنت.....	۵۴
بند سوم: بناء عقلا.....	۵۶
بند چهارم: قواعد و اصول فقهی.....	۵۷
فصل دوم: انعقاد قراردادهای الکترونیکی	۵۹
مبحث اول: قصد و رضا طرفین(تراضی) در قراردادهای الکترونیکی.....	۶۱
گفتار اول: وجود و اعلام اراده.....	۶۴
بند اول: وجود اراده(قصد و رضا).....	۶۴
بند دوم: اعلام و بیان اراده.....	۶۵
گفتار دوم: توافق اراده.....	۶۷
گفتار سوم: ارکان توافق (ایجاب و قبول).....	۶۷
بند اول: ایجاب.....	۷۰

۶ □ قراردادهای الکترونیکی (انعقاد تا انحلال)

- بند دوم: موجبات زوال ایجاب ۷۹
- بند سوم: قبول ۹۳
- بند چهارم: شرایط ایجاب و قبول ۹۸
- گفتار چهارم: نمایندگی الکترونیکی در قصد انشا ۱۰۴
- بند اول: مفهوم نمایندگی ۱۰۴
- بند دوم: ماهیت نمایندگی الکترونیکی ۱۰۵
- گفتار پنجم: آثار و احکام اشتباه و خطا در قرارداد الکترونیکی ۱۰۸
- بند اول: مفهوم و تفاوت خطا و اشتباه ۱۱۰
- بند دوم: خطا در واسطه‌های الکترونیکی ۱۱۱
- بند سوم: اشتباه در اعلام اراده الکترونیکی در قواعد عام قراردادهای ۱۱۳
- بند چهارم: آثار و احکام و طرق انتساب اشتباه و خطا در واسطه‌های الکترونیکی ۱۲۰
- مبحث دوم: اهلیت طرفین قراردادهای الکترونیکی ۱۲۳
- بند اول: تعریف و اقسام ۱۲۴
- بند دوم: شرایط اهلیت و آثار و احکام آن در قراردادهای الکترونیکی ۱۲۵
- مبحث سوم: مورد معامله یا قرارداد در قراردادهای الکترونیکی ۱۳۲
- بند اول: معلوم و معین بودن، مالیت داشتن، دارای منفعت مشروع و عقلایی ۱۳۲
- بند دوم: موضوع یا مورد معامله در قراردادهای الکترونیکی ۱۳۵
- بند سوم: استثنائات موضوع قراردادهای الکترونیکی ۱۳۵
- مبحث چهارم: مشروعیت جهت قرارداد در قراردادهای الکترونیکی ۱۳۶
- بند اول: مفهوم ۱۳۶
- بند دوم: اثر جهت نامشروع در قراردادهای الکترونیکی ۱۳۷
- فصل سوم: زمان و مکان انعقاد قراردادهای الکترونیکی** ۱۳۹
- مبحث اول: طرح بحث ۱۴۰
- مبحث دوم: نظریه‌های مطرح در تعیین زمان و مکان قراردادهای از راه دور ۱۴۳
- گفتار اول: نظریه‌ها ۱۴۳
- بند اول: نظریه‌ی اعلان قبول ۱۴۵
- بند دوم: نظریه‌ی ارسال قبول ۱۴۷
- بند سوم: نظریه‌ی وصول قبول ۱۵۰
- بند چهارم: نظریه‌ی اطلاع از قبول ۱۵۲
- گفتار دوم: نظریه منتخب ۱۵۳
- مبحث سوم: آثار و احکام زمان انعقاد قراردادهای الکترونیکی ۱۵۵
- گفتار اول: آثار و اهمیت تعیین زمان در قراردادهای الکترونیکی ۱۵۵

فهرست مطالب □ ۷

بند اول: عدم امکان عدول از ایجاب و قبول	۱۵۶
بند دوم: تشخیص اهلیت طرفین قرارداد	۱۵۶
بند سوم: تعیین مبدأ جریان آثار قرارداد	۱۵۷
بند چهارم: تعیین مبدأ مرور زمان	۱۵۹
بند پنجم: تعیین قانون حاکم	۱۵۹
بند ششم: تعیین مکان قرارداد	۱۵۹
گفتار دوم: زمان انعقاد قراردادهای الکترونیکی	۱۶۰
بند اول: زمان انعقاد قرارداد الکترونیکی در اسناد بین‌المللی	۱۶۱
بند دوم: زمان انعقاد قرارداد الکترونیکی در فقه و حقوق ایران	۱۶۴
مبحث چهارم: آثار و احکام مکان انعقاد قراردادهای الکترونیکی	۱۷۲
گفتار اول: آثار تعیین مکان در قراردادهای الکترونیکی	۱۷۳
بند اول: تعیین دادگاه صالح	۱۷۳
بند دوم: تشخیص قانون حاکم در تعیین مکان	۱۷۶
گفتار دوم: مکان انعقاد قراردادهای الکترونیکی	۱۸۰
بند اول: محل استقرار سیستم‌های اطلاعاتی	۱۸۱
بند دوم: نشانی الکترونیک	۱۸۳
بند سوم: محل تجارتي	۱۸۴
مبحث پنجم: نقش عرف در تعیین زمان و مکان	۱۸۸
فصل چهارم: انحلال قراردادهای الکترونیکی	۱۸۹
مبحث اول: انحلال با تراضی (اقاله یا تفاسخ) در قراردادهای الکترونیکی	۱۹۱
گفتار اول: ماهیت و قلمرو اقاله	۱۹۱
بند اول: ماهیت اقاله	۱۹۱
بند دوم: قلمرو اقاله	۱۹۴
گفتار دوم: شرایط و آثار اقاله	۱۹۵
بند اول: شرایط صحت اقاله	۱۹۵
بند دوم: آثار و احکام اقاله	۱۹۸
مبحث دوم: انحلال ارادی یا فسخ قرارداد (خيارات) در قراردادهای الکترونیکی	۲۰۱
گفتار اول: ماهیت، مبنا و آثار خیار	۲۰۳
بند اول: ماهیت و احکام خيارات	۲۰۳
بند دوم: مبنای خیار	۲۰۴
بند سوم: آثار اجرای خيارات	۲۰۵
گفتار دوم: آثار و احکام اقسام خيارات در قراردادهای الکترونیکی	۲۰۷

۸ □ قراردادهای الکترونیکی (انعقاد تا انحلال)

۲۰۸.....	بند اول: خیارهای مختص بیع .....
۲۲۳.....	بند دوم: خیارهای مشترک در کلیه قراردادها .....
۲۶۷.....	گفتار سوم: آثار و احکام حق انصراف در قراردادهای الکترونیکی .....
۲۶۸.....	بند اول: مفهوم و ویژگی حق انصراف .....
۲۷۲.....	بند دوم: نظریه‌های مطرح درباره ماهیت حق انصراف.....
۲۷۷.....	بند سوم: مبدأ شروع اعمال حق انصراف .....
۲۷۹.....	بند چهارم: عدم اعمال حق انصراف در برخی موارد برای مصرف‌کننده.....
۲۸۱.....	بند پنجم: مبنای حق انصراف .....
۲۸۲.....	مبحث سوم: انحلال قهری یا انفساخ در قراردادهای الکترونیکی .....
۲۸۲.....	گفتار اول: تعریف و ماهیت و اعتبار انفساخ .....
۲۸۲.....	بند اول: تعریف و ماهیت .....
۲۸۳.....	بند دوم: اعتبار شرط انفساخ در فقه امامیه و حقوق .....
۲۸۴.....	گفتار دوم: اقسام انفساخ .....
۲۸۵.....	بند اول: انفساخ ناشی از تراضی .....
۲۸۶.....	بند دوم: انفساخ ناشی از حکم قانون .....
۲۸۷.....	گفتار سوم: مبنای انفساخ در قراردادها .....
۲۸۹.....	مبحث پایانی .....
۲۹۱.....	فهرست منابع .....